

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ТА ВИХОВНОЇ РОБОТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЗДМФУ	57
О.Г. Іванько, І.В. Пащенко	
ПІДГОТОВКА ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ДИТЯЧИХ ХВОРОБ	59
О.Г. Іванько, М.В. Пацера	
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ КУРАЦІЇ З НЕОНАТОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ 5 КУРСУ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 222 «МЕДИЦИНА» ТА 228 «ПЕДІАТРІЯ»	60
А.В. Каменщик, О.М. Гиря, О.М. Лебединець	
ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ СЕРВІСІВ В РАМКАХ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ КАФЕДРИ ФІЗКОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ ЗДМФУ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ.....	62
А.Г. Каплаушенко, О.Р. Пряхін, А.І. Авраменко, Ю.Г. Самелюк, Ю.С. Фролова	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА КОЛЕДЖУ	64
О.П. Кілеєва, Н.О. Брагар, Т.Є. Шкопинська, Т.Ю. Четвертак	
ПІСЛЯДИПЛОМНА ОНКОЛОГІЧНА ОСВІТА З МІЖНАРОДНИМ СЕРТИФІКАТОМ	65
О.О. Ковальов	
PECULIARITIES OF DISTANCE LEARNING OF NEUROLOGY FOR DOCTORS - INTERNS IN MARTIAL LAW.....	68
О.А. Kozyolkin, S.O. Medvedkova, A.O. Dronova	
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ, ОРТОПЕДИЧНОЇ ТА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	70
О.О. Кокарь, Я.В. Максимов, А.Л. Мельник	
НАУКОВЕ ІНТЕРВ'Ю ЯК ЕЛЕМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	71
Н.Л. Количева, К.С. Крупей, А.С. Деген	
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	73
О.В. Крайдашенко, О.О. Свинтозельський, М.П. Красько, О.А. Михайлик, О.М. Главацький	
ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ТЕРАПІЇ ТА КАРДІОЛОГІЇ ННПО.....	75
В.І. Кривенко, М.Ю. Колесник, І.С. Качан	
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	76
Ю.Я. Круть, В.Г. Сюсюка, В.А. Пучков, М.І. Павлюченко, О.В. Дейніченко, М.Ю. Сергієнко	
ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ІНТЕРАКТИВНОГО СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ «BODY INTERACT» В ОПТИМІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ»	78
Ю.Я. Круть, В.Г. Сюсюка, А.О. Князева, С.П. Онопченко, О.А. Богомолова, А.О. Шевченко	
ДОСВІД КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ З ІНТЕГРАЦІЇ ІНСТРУМЕНТІВ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ У СИСТЕМУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	81
О.С. Кульбачук, Є.В. Сідь, О.В. Соловійов, А.В. Піскун	
ЗАСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ ВТРАТ У ХІМІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	82
Л.І. Кучеренко, К.І. Кандибей, Д.Ю. Скорина	

3. Моделювання клінічних ситуацій для самостійної роботи з використанням on-line сервісів Office 365: MS Teams, MS Forms, «Ратос» та платформи Інтерактивний пацієнт» (Body interactm) сприяє оволодінню майбутніми магістрами фармації професійних навичок з формуванням клінічного мислення.

4. В перспективі запровадження в навчальний процес інтерактивного опитування студентів в режимі онлайн за допомогою програми «Kahoot» <https://kahoot.com/what-is-kahoot> - ігрова навчальна платформа, яка використовується в навчальних закладах, містить запитання з кількома варіантами відповідей, відповідь можна надавати з використанням смартфона.

Література

1. Технології дистанційного навчання на післядипломному етапі професійного розвитку фахівців фармації / М.О. Авраменко, Н.О., Ткаченко, Ю.Ю. Рябоконт, О.А. Бігдан // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. 2021. – Т. 14, №2 (36). - С. 239–244. <https://doi.org/10.14739/2409-2932.2021.2.233105>

2. Черних В.П. Кваліфікаційні вимоги до фармацевтичних працівників: сучасна оцінка у світовій та вітчизняній практиці. Щотижневик Аптека № 25 (1096) 3 Липня 2017 р. <https://www.apteka.ua/article/415987>

3. Kolesnik Y.M., Avramenko M.O., Morhunsova S.A., Ryzhov O.A. (2018). Досвід впровадження онлайн-технологій у систему підготовки фахівців галузі знань 22 “охорона здоров’я. Медична освіта, (2). <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2018.2.8962>

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ТЕРАПІЇ ТА КАРДІОЛОГІЇ ННПО

В.І. Кривенко, М.Ю. Колесник, І.С. Качан

Кафедра була створена у 2002 році як перший підрозділ медичного університету, який займався виключно післядипломною освітою. Провідну частину роботи кафедри складає підготовка спеціалістів в інтернатурі. Крім того, значна увага в останні роки приділяється заходам безперервного професійного розвитку (БПР) лікарів. Варто зазначити, що підготовка якісних курсів, майстер-класів, фахових шкіл для лікарів у дистанційному форматі несе в собі великі виклики для колективу, перш за все, через організацію зручного для учасників теоретичного та практичного навчання.

Основною платформою синхронного та асинхронного навчання на кафедрі є «Microsoft Teams», яка не лише дозволяє повноцінно організувати дистанційне навчання, а також інтегрована з додатковими сервісами «Microsoft 365», що значно збільшує інструментарій онлайн-опитувань, інтерактивності та планування навчального процесу.

Саме дистанційний формат навчання значно розширив «географію» учасників, які могли брати участь у заходах БПР з будь-якого куточка України. Для залучення мотивованих лікарів, боротьби з конкуренцією та поширення нашого досвіду ми створюємо рекламу онлан-курсів та фахових шкіл, поширюємо її в соціальних мережах, забезпечуючи зручну та швидку реєстрацію бажаючих.

Різний рівень володіння комп'ютерними технологіями є однією з провідних проблем на початковому етапі, адже значна частина учасників мають певні складнощі з входом та користуванням системи «Microsoft Teams». Для розв'язання цієї проблеми, по-перше, колектив створює відеоінструкції, які є одночасно візитною карткою заходу, яка містить особливості проведення циклу, знайомить з викладачами і допомагає розібратися з функціоналом «Microsoft Teams». По-друге, створена в месенджері «Viber» або «Telegram» організаційна група забезпечує технічний супровід та координацію роботи на циклі. По-третє, проведення організаційної зустрічі в «Teams» за посиланням дозволяє долучитися навіть тим, хто ще не здолав перешкоди входу в систему з логіном і паролем. Крім того, у перші дні заходу ми дублюємо матеріали з «Teams» в організаційній групі. Ці чотири кроки дозволяють згладити дискомфорт учасників та підвищити їх мотивацію брати участь у заходах нашого університету надалі.

Окрім «Microsoft Teams» ми використовуємо додаткові технології. Так, «iSpring» – це зручна надбудова до стандартного конструктора слайдів «PowerPoint» за допомогою якої можна

вебпрезентацію, тест, діалог та інтерактивність. Найчастіше на кафедрі ми використовуємо конструктор тестів так званий «iSpring Quiz». Перевагами сервісу, на відміну від стандартного «Microsoft Forms», є широкий спектр типів завдань, контроль часу виконання, послідовна відповідь на запитання з неможливістю «стрибати» з одного до іншого розділу, опція обмеження часу на конкретне запитання, що знижує імовірність порушення академічної доброчесності, розгалужений зворотний зв'язок, який дозволяє перетворити систему тестування не лише на інструмент контролю знань, а також на повноцінний інтерактивний онлайн-курс. Перевагою вебпрезентацій «iSpring» є не лише відео- і аудіосупровід, а також можливість будови форм та інших HTML-елементів безпосереднього на слайді, встановлення часу і напряму перегляду, додавання тестів, діалогів, інтерактивності згідно з логікою викладення матеріалу.

Оживити лекції та інші види занять, залучаючи аудиторію до активної взаємодії, дозволяє система «Polleverywhere». На кафедрі ми використовуємо її для проведення комбінованого навчання. Зокрема, ми запровадили проведення комбінованих лекцій: одночасно для лікарів-інтернів, які навчаються дистанційно, та у «живій» аудиторії в актовому залі університетської клініки. «Polleverywhere» - це також надбудова до PowerPoint, яка дозволяє створити інтерактивний контент безпосередньо в слайдах і активувати його під час слайд-шоу відповідної презентації. Для реалізації цього інструменту необхідно мати лише інтернет та смартфон учасників. У режимі реального часу на слайді відбивається динамічна зміна колективної думки аудиторії.

Таким чином, використання сервісів «Microsoft Teams», «iSpring» і «Polleverywhere» поряд з раціональною організацією та дбайливим технічним супроводом процесу дозволяють збільшити контингент учасників заходів БПР, поліпшити якість навчання на кафедрі та збільшити зацікавленість здобувачів освіти.

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Ю.Я. Круть, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри акушерства і гінекології, В.Г. Сюсюка, доктор медичних наук, доцент, доцент кафедри акушерства і гінекології, В.А. Пучков, кандидат медичних наук, доцент кафедри акушерства і гінекології, М.І. Павлюченко, кандидат медичних наук, доцент кафедри акушерства і гінекології, О.В. Дейніченко, PhD, асистент кафедри акушерства і гінекології, М.Ю. Сергієнко, кандидат медичних наук, асистент кафедри акушерства і гінекології

Ключові слова: лікарі-інтерни, акушерство та гінекологія, on-line та of-line навчання, оптимізація практичної підготовки, симуляційне навчання.

Вступ. Підготовка кваліфікованих лікарів є ключовим завданням сучасної післядипломної медичної освіти, а її рішення направлено на вдосконалення медичної допомоги населенню України в цілому [1]. Розвиток сучасних освітніх систем відзначається глибоким динамізмом, зокрема також у галузі вищої медичної освіти. Сучасні парадигми розвитку вищої медичної освіти пов'язані із функціонуванням та застосуванням цифрових технологій. В умовах воєнних дій, саме дистанційне навчання стало важливим методом навчання, що не призвело до вкрай негативних наслідків й падіння рівня вищої медичної освіти [2]. Звісно, традиційні методи повинні складати основу навчання, на яку нашаровуються сучасні провідні освітні методики, а саме: інтерактивне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі клінічного випадку, інтегроване навчання, використання інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних навчальних програм. Тому, найбільш оптимальною організацією нинішнього освітнього процесу в умовах війни для здобувачів є змішана форма навчання [3]. Долучення симуляційного тренажера до програми відпрацювання практичних навичок лікарями-інтернами надасть можливість забезпечити базис тих фундаментальних основ, що в подальшому матимуть перспективи розвитку та вдосконалення як практичних, так і теоретичних знань [4].